

ANTONI JOLÍS, CATEDRÀTIC DE GRAMÀTICA DE L'UNIVERSITAT DE BARCELONA (1588-1600)

Les llargues i gairebé ininterrompudes investigacions, en el transcurs de molts anys, als antics i rics fonts documentals de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, donen motiu per ocupar-nos de la personalitat llatzinista i literària d'Antoni Jolís, catedràtic de Gramàtica de l'Universitat de la nostra Ciutat Comtal.

En realitat, oferim dades complementàries a les anteriorment publicades per varis diferents autors, les quals, ara, també resumirem, o, siguin, Fèlix Torres Amat, en el *Diccionario crítico de escritores catalanes*; el bibliòfil Nicolás Antonio, en *Biblioteca Hispana*; Josep Gudiol i Cunill, en *La Universitat Literària de Vich*, Fortià Solà Moreta, en la monografia històrica *Sant Feliu de Torelló*, i, darrerament, Josep Maria Casas Homs, en el seu erudit estudi *Biblioteca d'un Catedràtic de Llengües Clàssiques al segle XVI*.

Segons Torres Amat, Antoni Jolís, natural de la vila de Torelló, fou deixeble del famós savi Pere Joan Núñez. Ensenyà Gramàtica a Barcelona, molts anys.

Consta com autor d'una obreta molt estimada dedicada als Consellers de Barcelona, amb el títol *Adjunta Ciceronis, sive quae verba Cicero simul dixit, tanquam sinonima aut vicini sensus, a Barcinone apud Jacobum Cendrat 1579 en 8.º*.

Publicà a més: *Latine declinandi et coniugandi methodus ab Antonio Jolís torrellionensi excogitata, Barcinone apud Paulum Mali 1595*, antigament conservat en el monestir de Sant Jeroni de la Murtra.

Torres Amat, observa com Nicolás Antonio, considerava ausetà a Jolís, tal vegada, perquè la seva pàtria Torelló estava situada en la plana propera a Vic.¹

Mossèn Fortià Solà, considera al nostre gramàtic com a conreador de l'història, ja que fruit d'aquest estudi, fou un manuscrit per ell redactat, en el que s'hi fa la descripció de la vila torellonenca tal com era en el seu temps.²

1. TORRES AMAT Fèlix. *Memorias para ayudar a formar el Diccionario crítico de los escritores catalanes --- y dar alguna idea de la Literatura de Cataluña*. Barcelona, 1836 p. 325.

2. SOLÀ MORETA, Fortià. *Sant Feliu de Torelló*, Barcelona, 1948, pp. 418-419.

Batxiller en arts i professor al gimnàs, en la ciutat de Barcelona

La primera de les citades documentades referències, extretes del abans citat Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, correspon a la datada el dijous 21 d'abril de 1588, per la qual, sabem, com Antoni Jolís, gaudia de dos títols acadèmics, o sigui, el de batxiller en Arts i el de professor al Gimnàs a la Ciutat de Barcelona, *Antonium Jolis, artium bachalaurem ac professor in Gimnasio civitatis [Barcinone]*.

Així consta en la carta de pagament per ell atorgada, a favor del mestre de cases Bartomeu Gana, de la quantitat de tres lliures i quatre sous de moneda barcelonina, esmerçades per la fàbrica d'una paret contigua i comuna a les cases de l'un i de l'altre, situades en un carreró, amb la corresponent entrada pel carrer de Santa Anna (*doc. 1*).

Catedràtic de llatí en l'Estudi General de Vic

Gairebé un any després de l'anterior documentada referència, Mossèn Josep Gudil i Cunill, en el seu estudi *La Universitat Literària de Vic*, ens parla d'un tal T, que pot respondre al nom de pila de Toni, amb el cognom de Jolís, el qual, al voltant del 1589, consta era catedràtic de llengua llatina en aquell Estudi.³

El testament

Amb data del dissabte 23 de desembre de 1600, *Antoni Jolís, batxiller en arts y cathedratic de Gramàtica en la Universitat de Barcelona*, en el seu darrer testament, es declarava ciutadà de la dita Ciutat, *ciudadà de la dita ciutat*, evidenciant així, que aleshores ja gaudia dels drets inherents a la ciutadania barcelonina, privegiada concessió acostumada atorgar als residents a la citada urb per un període superior a dos anys.

El testador, després es declara com a fill de Feliu Jolís, pagès, de la parròquia de Sant Vicenç de Torelló, aleshores difunt, i de Margarida, vivent.

A continuació de l'anterior clàusula testamentària, disposa la elecció dels seus marmessors i executors de la seva darrera voluntat, a favor de mossèn Francesc Aguilera, rector de la parròquia de sant Jaume de Barcelona, i a mossèn Francesc Vilar, vicari de l'església parroquial de Santa Maria del Pi, de la mateixa ciutat, i, àdhuc, a la seva muller Elfa.

Per a després de la seva mort, ordena el pagament dels deutes que aleshores encara tingués per satisfer, així com la restitució d'injúries.

En quant a la sepultura del seu cos, exposa voler fer-la en la església con-

3. GUDIOL I CUNILL. Josep. *La Universitat Literària de Vich*. 1922. SOLÉ MORETA. F. *Sant Feliu de Torelló*. p. 418.

ventual de Santa Anna, de la ciutat comtal, tant *en lo vas dit de Sant Joan*, com en altre sepulcre, o sigui, la que el senyor Prior i canonge de dit monestir li volguessin fer la caritat d'acullir-lo.

Entre les disposicions de darrera voluntat, s'assenyalen la celebració de *misses de terç die y cap d'any*, en sufragi de la seva ànima, així com en l'altar major del temple parroquial de Sant Jaume, i, en altars privilegiats, a criteri dels marmessors.

Una clàusula interessant i curiosa, correspon a la que el testador, pel bon amor envers el seu marmessor Francesc Aguilera, li llegeix el *Diccionari Calepi*, que, segons declara, tenia de set llengües, *lo Calapi que jo tinch de set llengües*, és a dir, que és regalat com si regalés una joia.⁴

A continuació, Antoni Jolí, ordena que immediatament després de la seva mort, els seus marmessors prenguessin *tots y sengles llibres y papés de qualsevol facultat que sien, que jo el dia del meu òbit jo tindré*, exceptat, emperò *lo dit Calapi*, del qual havia fet cessió a Mossèn Francesc Aguilera.

En el següent paràgraf, el testador, ordena que els citats llibres, i papers, fossin venuts a l'encant públic al major postor, *al més donant*, i dels preus *que'n procehiran*, rebessin i firmessin cartes de pagament, *àpocas*, albarans i altres cauteles.

Apart del que acabem d'indicar, el producte de les citades vendes, deuria ésser convertit en la celebració de misses, aniversaris, almoines i piadosos sufragis, per la seva ànima i les d'aquells als quals estaria obligat.

A la meua mare Margarida, en senyal d'amor li tenia pels drets que dels seus béns li podien competir, per qualsevol causes i raons, li deixa i llegeix cinc lliures de moneda barcelonina.

Pel que corresponia als demés béns, mobles e immobles, drets, veus noms, forces y accions, qualsevol i ahont se vulla que fossin, per qualsevol títols o causes, institueix a la seva esposa Elfa, hereua universal, durant la seva vida natural, i, no més avant, i no tornant-se a casar.

En altre clàusula, el testador preveu el possible cas de substitució de l'herència, *substituesc a d'aquell y a mi hereva universal instituesc Nostre Senyor Déu y la ànima mia y las pias cosas baix scrites*.

Era voluntat d'Antoni Jolí, que els seus marmessors, *prenguen a ses mans, ab benefici de inventari, tots mos béns, mobles e immobles, e altres qualsevol. Y lo que en diners comptants no consistiran, venen en lo encant públic al més donant, a qui y per los preus que'ls aparegués*.

A continuació, és condicional, que *dels dits preus o dels diners comptants, si alguns, en ma heretat, les hores se trobaran, pagats primer los gastos se oferiran, se fassen duas iguals parts, la una de les quals, meten, posen y convertesquen en celebració de misses, anniversaris, almoynes y altres pios*

4. CASAS HOMS. Josep Maria. *Biblioteca d'un Catedràtic de Llengües Clàssiques al segle XVI*. VIII. Congreso de Historia de la Corona de Aragón. Valencia 1 a 8 de octubre de 1967. III. La Corona de Aragón en el siglo XVI. Volumen Segundo. Valencia, 1973 pp. 107, 109.

suffragis, que per salut y repós de la ànima mia, y de dits pare y mare e muller y benefactors meus, y de altres a qui jo seré obligat, aparexerà a dits marmessors meus ésser més saludables, dexant-ho tot a llur bona coneguda.

La restant meitat, és deuria aplicar en adjutori del casament de fadrines donzelles procedents de la Casa del seu difunt pare Feliu Jolís, *distribuint y dividint dita restant part, entre ellas, igualment, donant-ne tan a una com a altra.*

Pel cas de no trobar-se fadrines procedents de la dita Casa de Feliu Jolís, els marmessors distribuïrien la dita restant part, en misses, almoines i piadosos sufragis.

La voluntat e intenció d'Antoni Jolís, relacionada amb la substitució de la darrera disposició a favor de la seva ànima, era per la circumstància de que la seva muller Elfa, es tornava a casar, la dita suplència tingués lloc, en aquest cas, aquella durant la seva vida natural i no més avant, tindria i posseiria per dret i títol de llegat, una de les cases que'l seu marit tenia en la ciutat de Barcelona, la que a ella més ben vista li fos.

Emperò seguida la mort de la seva esposa, Elfa, els marmessors deuien procedir a la venda de la citada casa i l'import del preu obtingut distribuir-lo en les coses, en la forma y manera, per ell anteriorment més amunt ordenades.

Com a testimoni del coneixement de la firma i de la persona d'Antoni Jolís, apareixen el doctor en Medicina Francesc Aravig i l'alguatir reial Valentí Figueres (doc. 2).

L'inventari

Després de la mort d'Antoni Jolís, el dijous 18 de gener de 1601, la seva vídua Elfa, requeria al notari Antoni Roure, per a que formalitzés escriptura d'inventari de l'heretat i béns del seu difunt espòs, en compliment d'una de les clàusules testamentàries aplicadora per aquell cas.

L'inventari fou fet en tres períodes, el primer, el citat dijous 18 de gener de 1601, en que tant sols es feu la redacció del catàleg dels llibres de la biblioteca, per tal de posteriorment encantar-los al més donant.

La segona tanda per la continuació del inventari, tingué efecte el dissabte 27 del mateix mes de la realització de la primera, amb la relació dels béns mobles conservats en una cambra i en una sala.

La darrera tanda practicada fou la presa final d'inventari, el divendres 17 del següent mes de febrer, dels béns trobats en la casa de la pròpia habitació del testador *en un carrer que no passa que hix al carrer de Santa Anna.*

En el inventari s'inclouen, a més, altres cases de propietat d'Antoni Jolís, una al mateix carrer, al costat de la propdita, i quatre casals contiguos al carrer *d'en Bertrelans*, i, finalment, un altre, en lo carrer de Santa Anna, al cap del dit carrer que no passa (doc. 3).

La biblioteca

L'inventari dels llibres dels que ara acabem de donar notícia, sense cap mena de dubte, pot ésser definit com a catàleg de la Biblioteca del difunt catedràtic Antoni Jolí. És clar que's deficient en bastants aspectes, perquè manquen els noms íntegres d'autors, i els títols, la majoria incomplets, i, al costat el tipus de format, que amb assiduitat hom indica, sense la precisió de la data, lloc d'impressió, nom de l'editor, així com la interpretació detallada dels suggestius mots *amb coment*.

Casas Homs, afegeix, a més, que'l dit inventari és un claríssim exponent de la cultura renaixentista, humanística dels països de la Corona d'Aragó durant el segle XVI.⁵

Set són els llibres que apareixen sense principi, les anotacions descriptives dels quals, tot seguit, en donarem una transcripció literal. Tal vegada, la seva fragmentària enumeració, permeti identificar alguns autors o bé els títols de les citades obres.

Títols de llibres sense principi

El número entre parèntesis que precedeix a les cites, és el d'ordre dintre la llista o catàleg de la biblioteca.

ORASI, en coment, sense principi, de full, (101).

ERASMA, ab coment, sense principi, (128).

Un libre, en atilià, sense principi, tracta de gramàtica (137).

Un libre de Medicina, en octau, sense principi (191).

Un libre de Gramàtica, sense principi, en octau (206).

Un libre de Matomia, sense principi en quart (211).

Un libre scrit de mà, sense principi, ab cubertas de cartó (244).

* * *

Les tres quartes parts dels llibres, de la biblioteca de Antoni Jolí, presenten el format en *octau*: segueixen, per orde numèric descendent, els de tany de *full*, que poden tenir les dimensions estrictes, o, format de *full petit*, o, bé, *foli de la forma menor*, després els de format *setzé*, per fi els de *quart*.⁶

En quant a la matèria o *facultat* de les obres, el més nombrós porcentatge correspon, de molt, amb les conegudes amb la designació de clàssiques. És molt comprensible, ja que pot dir-se que Antoni Jolí, posseïa la col·lecció quasi completa dels principals autors clàssics coneguts i de molts diverses edicions comentades, en que a la llista porten l'anotació *ab coment*. Per llur

5. *Obra citada*, pp. 107-109.

6. *Obra citada*, p. 109.

significació dins l'època respectiva hi manquen els noms de Juli Cèsar, de Plaute i de Sant Agustí.

Casas Homs en el seu estudi de la dita biblioteca, exposa un interrogant del perquè les obres dels al·ludis tres autors eren absent de la biblioteca o bé ocasionalment no incloses en la llista. Les obres de Ciceró són les més nombroses del inventari que ara analitzem.⁷

Enumera, després, un llarg repertori, les obres de diferents autors clàssics, començant per la de Boeci, *De consolatione, ab coment fol.* (93).⁸

No mancaven les obres de Sant Isidor *Hisidoro*, en full (180). És també remarcable l'existència de la *Història troiana* (243) o *Història Troianorum, escrita de mà*, en full (245) (Dicti) Cretensis *Cratensis, De història belli Troiani* (248).

Així mateix, Casas Homs, ofereix un repertori d'escriptors grecs, deixant de banda els tractats gramaticals.⁹ Enumera després, una llista d'autors propiament renaxentistes, escollint els noms més representatius, els qui adquiriren la categoria de capitostos.

En l'extens repertori de llibres de la Biblioteca d'Antoni Jolís, s'assenyalen els de varies llengües, o, siguin, obres en castellà, ebràic, grec, italià, llatí, i, en català, tant sols un exemplar, o sigui *Ausias March*, l'únic de la llengua del testador.¹⁰

LLIBRE EN CASTELLÀ:

Epistoles familiars de Ciceró (17).

Fabule Esophi, (33).

Eneyda de Virgili, (50).

Eglogas de Virgili (51).

Terenci (84).

LLIBRE EN EBRÀIC:

Alfabetum abraycum, (175).

LLIBRES EN GREC:

Homero, ço és las Elidias y Odisea (60).

Isoquetris, (165).

Instituiones in Grecam linguam, (166).

Aristofanes, 171).

Lusià, (172).

Auripides Medea, (176).

Auripis Ecubo, (179).

7. *Obra citada*, pp. 409-410.

8. *Obra citada*, pp. 111-112.

9. *Obra citada*, p. 112.

10. *Obra citada*, p. 115.

LLIBRES EN ITALIÀ:

Epist[ol]a de Ovidi, (57).

Terenci, (59).

Gramàtica, (137).

LLIBRES EN LLATÍ:

Fabule Esophi, (33).

Etimologia Gramatice Latine, per Antonium Joannem Storem, (48).

Terenci, (59) (84).

Homero, ço és, las Elidias y Odicea, en latí y grech (60).

LLIBRE EN CATALÀ:

Ausias March, (107).

DICCIONARIS:

CALEPÍ DE SET LLENGÜES. No inclós en l'inventari, per haver-lo, Antoni Jolí, especialment llegat, com ja hem dit, al seu marmessor mossèn Francesc Aguillega, segurament d'una de les estupendes edicions lugdunenses, en dos volums de forma major del *Ambrosii Calepini Dictionarium*.¹¹

Catholicon fratris Joannis Genuensis (113).

Cornucopia lingue Latine (189).

Dictionarium historicum ac poeticum (118).

Dictionaire conloqui en quatre lengues (131)

Lexicon grecum latinum (188)

Tesaurus lingue latine, dos llibres de full (190).

Joannes Tortelli, Hortografia (114). Aquesta Ortografia veritable diccionari, com totes les ortografies del temps, obtingué molta divulgació i autoritat. El seu autor era gran amic del Valla. Potser que el volum que s'esmenta sigui un incunable.¹²

Catedràtic de Gramàtica com era Antoni Jolí, els tractats pertinents a la matèria de la seva càtedra, havien de trobar preferent estatge sobre les lleixes de la seva biblioteca, dels que, Casas Homs, de la lectura dels títols i autors, dedueix, es podia formar, en estudiar-los, una idea bastant aproximada de la història i evolució de la disciplina. Seguidament, l'al·ludit comentarista, ofereix un extens repertori de llibres gramaticals inclosos en el citat inventari, classificant-los per accents, figures, gèneres i declinacions, a més, d'una important llista de diccionaris.¹³

Encara que es tracti de la biblioteca d'un catedràtic de llatí, és colpidora l'absència de llibres de literatura. Tant sols, només s'hi trobava un *Ausias March, en català* (107) exemplar únic en la llengua del testador. Detall a observar, perquè consta tenia llibres en castellà, italià i francès¹⁴ com abans ja hem exposat, a més d'un en ebraic, *Alfabetum abraycum*, (175).

11. *Obra citada*, p. 115.

12. *Obra citada*, pp. 112-113

14. *Obra citada*, pp. 113-115.

En canvi, es fan constar diferents llibres de ciència, tractats d'anatomia, de geometria, de l'esfera, etc.

També es relacionen uns *breviaris* i un *missal*.¹⁵

MANUSCRITS

En quant a llibres manuscrits trobem expressament assenyalats vuit i són els següents:

Virgili Opera, en setzé, a manera de Horas (53).

Terenci, escrit de mà (85).

Libret en octau, escrit de mà, de Epistolarum preceptionibus (134).

Libre escrit a mà sense principio (44).

Historia Troianorum, escrita de mà (245).

Libre scrit de mà, sense principio, ab cubiertas de cartó (244).

Bartholomeii Fassii, de origine belli inter Gallos et Britanos, scrit de mà (247).

Libre de octau, scrit de mà a manera de adiuncts (123).

LLIBRES ENQUADERNATS

Tot seguit enumerarem els relligats en cartró/cuir, cuir negre, fusta.

Cartró:

Epístoles de Ciceró familiars, velles, ab cubertes de cartó (25).

Tesaurus lingue latine, dos llibres de full de quertró (190).

Sintaxis Medicine, en cubertes de quertró (197).

Comentaris in Galeni libros a Francisco Valleriola, en cubertas de quertró (201).

Valeri Maxi, en full y cubertas de quertó (235).

Libre scrit de mà, sense principio ab cubertas de cartó (244).

Cuir:

Llibre de full de la forma menor, De Officis y altres obres de Ciceró, ab coment, ab cubertas de cuyr (3).

Cuir negre:

Medulla dialetices Hieronymi Pardo, en full, ab cubertas de cuyro negra (212).

Fusta:

Libre de quart, ab cubertas de fusta, de Epístolas de Ciceró (6).

Abraviasiones Elegantiarum Laurentii de Valle, ab cubertas de fusta (119).

Aqursio, lati y grech, ab cubertas de fusta (168).

Aristoteles Eticorum, en full y cubertas de fusta (232).

15. *Obra citada*, p. 115.

Bartholomei Fassi, de origine belle inter Gallos et Britanos, scrit de mà, ab cubertas de fusta (247).

Llibres sense relligar:

Libret sens cubertas, intitulat Oratio Ciceronis pro lege Manilia (5)

Juniani May, de priscorum proprietate verborum, en full, sens cubertas (115).

Gramatie lingue Grece, de Nunyas, en octau, sens cubertas (169).

Catàleg-inventari de la biblioteca

A

ABTONI, *Progismasnita Abtoni* [Progimnasmata] 40, 41.

ACURSIO, Francesc, *Aqursio, lati y grech*, 168.

ADRIÀ (?), *Adrianus, de sermone latino*, 155.

AFRI, Dionís. *Orbis ambitus*, 265.

AGUILAR, Francesc. *De februm putridarum curationum*, 212.

Alfabetum abraycum, 175.

ALVERI, *Gramatica Alveri*, 205.

AMARBACHI (?), *Comentaris de Amarbachi sobre los tres libres de Ciceró*, 8.

ARETI, Bartomeu. *Bartholomeus Archicus. De proprietate verborum*, 202.

ARISTOFANES, *Aristofenes*, en grec, 171.

ARISTÒTIL, *Ad Nicomacum*, 231. *De moribus*, 225. *Eticorum*, 232. *Aristoles* (?) *Logica*, 220. *Metifisica*, 219 *Phisica*, 223, 226. *Obras, ab sis thomos*, 227. Vegeu: VICENÇ MAY Y TOMÀS DE AQUINO, PERATICIS, TOMISTI, JOAN VERSORI.

AUSIAS MARCH, *en català*, 107.

Avisos de sanidad, 208.

B

BALBIS, Joan de, o, de JANUA, *Catholicon fratris Joannis Genuensis*, 113.

BELTRAN, Francesc. *Comentaris in quartum Antonii Nebrisensis*, 157. *Bellum Gramaticum*, 162.

BLANCII, Ludovici, *Oratio in laudem Divi Luce*, 43.

BOECI, *De consolatione, ab coment.* 93.

BORGUES, Jeroni, *Tabula summaria de tota la art de la coniugatió*, 144.

BOSUL, Mateu, *Institutiones oratorie*, 38.

BREWARDINI, Tome. *Jometria especolativa*, 252.
Breviari, 193, 194.

C

CAMPI, *Eloquencia*, 67.

CATO, *De preceptis vite*, 27, 129. Segons Casas Homs, és refereix al *Catanculus*. CASAS HOMES, J. M. *Biblioteca ...* p. 111.

CAVII, Cristòfor, in *Sferam Joannes de Sacro Bosco*, 273.

CESARI, Joan. *Gramática Joannes Sesarii*, 195.

Cesero Esquiligero, 98, *Gramatica Joannis Sesari*, 195.

Connubium adverbiorum, 158.

CLEONARD, Nicolau. *Gramatica Clenardi*, 62. *Cleonardum Institutiones in linguam grecam*, 173.

CICERO, Marc Tuli. *De Officis y altres Obres de Ciceró, ab coment.* 3 *Epistoles de Ciceró*, 5, 10, 24, 25. *Epistoles de Ciceró, ab coment*, 2. *Epistoles de Ciceró ad Aticum*, 19. *Epistolas familiars de Ciceró*, 13. *Epistolas familiars de Ciceró, en castellà*, 17. *Epitetos de Ciceró* 7. *In topicha Ciceronis, ab coment.* 4. *Marcus Tullius Ciceronis, de Philosophia, pars prima*, 20, *de Philosophia, pars secunda*, 21. *Marcus Tullius Ciceronis, De horatore ad Quintum fratrem*, 1. *Marcus Tullius Ciceronis, Opera*, 23. *Officis de Ciceró*, 12, 16, 22. *Oratio Ciceronis pro lege Manilia*, 5. *Philipichas de Ciceró*, 9. *Sententias de Ciceró*, 11. *Tesaurus Ciceronis*, 28.

Vegeu: ALDO MANUSIO, AMARBACHI, JERONI FERRER, PAU MANUCIO, NUÑEZ, Pere Joan, VICTORI, Pere, PALMIRENO, Llorenç, PERAFICIS TOMISTI.

CLUSA, Francesc. *Prima Puerorum Institutio*, 122.

Compendium Philosophia Naturalis, 221.

Copia sive ratio acsentum, 185.

CORNELI NEBOT: *Cornelius Nepos de viris inlustribus*, 238.

Cornucopia lingue Latine, 189.

CRETENSIS. *De historia belli troiani*, 248.

D

DATI, Agustini, *Elegansiole*, 154. *Elegantie*, 32.

De figuris sententiarum et verborum, 138.

De genere ac declinatione nominum et aliis rebus, 196.

De philosophia, pars secunda, 21.

De ratione et usu dierum criticorum, 260.

De Sivilitate morum puerilium, 146.

DESPAUTERII, Joannes, DESPAU, Joannis *De figuris*, 145.

Gramática, 153, 204.

Dialectice Considerationes, 222.

Dictionarium historicum ac poeticum, 118.

Dictionaire conloqui en quatre lengües, 131.

DISCORIDES, *Diosquorides*, 200.

DONAT, Eli. *Donati methodus*, 136.

E

ECUBA, *Aurpis Ecuba, en grec*, 179.

ENCHIRIDION, *Inquerilion ad verborum copiam*, 203.

Emeratio Elamentorum Estrologia, 257.

Ephemerides sive Almanac perpetuum, 266, 267.

Epistolarum preceptionibus, scrit ac mà, 134.

ERASME DE ROTTERDAM, *Adagia*, 70 *Arasma en coment.* 61, 147, *Arasma en coment. sense principi*, 128, *Comentaris de duplici copia verborum*, 73 *Libellus de constructione*, 74 *Parafrasis*, 71, 72, 75.

ESOP, *Tabule Esophi*, 35, en llatí y en castelà, 33.

ESTADI Joan. *Efemerides Joannes Stadii*, 268.

ESTOFLARINI, Joan, *Almanac Nova per Joannem Steoflerinum*, 269 *Elucidario fabricae*, 253 *Ephemeridem Joannes Steofleri*, 270.

EUCLIDES, *Elemantorum*, 272. *Posterioros*, 271.

EURIPIDES, *Auripides Medea*, en grec, 176; en llatí, 177, 178.

EUSEBI, *Cronicon Ausebi*, 246. Trad. de Sant Jeroni. CASAS HOMES, *Biblioteca ...* p. 111.

F

Fabule ex antiquis autoribus delecte, 236.

FANESTELLA, *De magistratibus*, 242.

FAZIO Bartoneu, *Bartholomei Fassii, De origine belle inter Gallos et Britannos* Manuscrit, 247. El pedantesc censor de Valla. Aquesta obra literària més que història era un manuscrit. CASAS HOMES J. M. *Biblioteca* p. 113.

FERRER, Jeroni. *Emendations ... .. a Pau Manuci en les Philipicas de Ciceró*, 9.

FERRER, Miquel. *Dialagus Michaeli Ferrarii*, 80.

FLAVI, Josephi, *Operum*, 240.

FLORO, Lucius, *Lusio Floro*, 237, 250.

FORCI, Jocahimi *Lucubrationes*, 255.

G

GALENO. *Deu tomos*, 213.

GILBERT, Jaume Felip. *De figuris gramaticis et retolicis*, 132. *De genere et declinatione nominum*, 159.

GODESCALL O GOTTSCHALK, *Godescalsi. De particulis lingue latine*, 126.

GRISOSTOMI. *Questiones super libros Phisicorum*, 233.

H

- Història de la Xina*, 241.
Història troiana, 243, *Història Troianorum*, 245. Manuscrit.
 HOMER, *Dos llibres de Homero, çó és, las Elidias (Illiada)*, i, *Odisea*, en llatí i grec, 60.
 HORACI, 100, 106, 109. *En coment.* 101. *Obras de Orasi, en atelià*, 58.

I

- Institutiones in Greca lingua*, 166.
 ISIDOR, SANT *Hisidoro*, 180.
 ISÒCRATES, *Isoquetris*, en grec, 165.

J

- JERONI, Sant. *Moralia*, 181.
 JOAN DE JANUA O DE BALBIS. *Catholicon fratris Joannis Genuensis*, 113.
 JUVENAL, *Juvenal*, 92 *Juvenale*, 94.

L

- LAMBERT HORTENSI MONFORTI. *Enerationes in doudecim libros Virgilli*, 54 *Lamberti, in duodecim libros Virgilli*, 187.
 LANCELOT, *Curii Lansiloti de Literature*, 116.
 LEDESMA, Miquel Jeroni. *Grecaum institutionum compendium Michaele Hieronimi Ledesma*, 170.
Lexicon greco latinum, 188.
libra de Matomia, 211.
libre de gramàtica, sense principi, 206.
libre de Matumia, 198.
libre de Medecina, 191.
libre de octau scrit de mà a manera de adiuncts, 123.
libre en atalia, sense principi: Tracta de Gramàtica, 137.
libre scrit de mà, sense principi, 244.
Libro apologético que defiende la buena y dota pronunciaciòn que guardaron los antigos, 125.
 LUCIUS FLORUS. *Lusio Floro*, 237, 250.
Lunari perpétuo, 256.

LL

- LLUCIÀ DE SAMOSATO. *Lusià, en grech*, 172. Vegeu: SAMOSATA, Lluçià de.

M

- MADARIAGA, Pere. *Modi loquendi latino et hispano sermone o Petro Maderiaga*, 151.
- MAL·LARA, Joan. *Joannis Malare in Sintacsin*, 127.
- MANCIMELLI, Antoni. *Antonio Mansimelli*, 251.
- MANTUANI, Baptista. *Bucòlica*, 104, 105.
- MANUCI, Aldo. *Comentaris de Aldo Manusio en las Epístoles familiars de Ciceró*, 13. *Frases de Aldo Manusio*, 14, 15.
- MANUCI, Pau. *Comentari de P. Manusio en las Epístolas familiars de Ciceró*, 65. *Scolia Pauli Manusii*, 64. Vegeu: FERRER, Jeroni.
- MARCIAL *Marsial*, 102 *Marsialis Epigrammaton*, 96.
- MAY, JUNI. *De priscorum proprietate verborum Junium May*, 115.
- MAY, Vicenç. *Vincencii Madii in Aristotelem*, 99.
- MELA Pomponi. *Pomponi Mele, De situ Orbis*, 264.
- Metafisica*, 224.
- Metodus cognoscendi historandi quam exere sentes in vessise collo.*
209.
- Misal*, 192.
- MONSO, Pere, *Composiones Dialectice a Petro Monsone*, 216.
- MURET, *Orationes Mureti*, 34.
- MURMELL, Joan. *Tabula Joannis Murelli*, 161.

N

- NEBRIJA, Antoni. *Antoni de Nebrice*, 133 *Antoni, en coment*, 110 *Gramatica Antonii Nebricensis*, 120 *Progismanita Abtoni*]
maticha Antonii Nebricensis, 120 *Progismanita Abtoni* /*Progimanasmata*/ 40, 41 Vegeu: PRUDENCI, i BELTRAN Francesc.
- NEGRE, Francesc. *Epistoles familiars y art de Scriura aquellas Francisci Nigri*, 29.
- NOVARIENSIS, O.F.M. *Nastoris Dionisii Novariensis, ordinis minorum*, 111.
- NUÑEZ, Pere Joan. *Epítetos de Ciceró fets per Nunyes*, 7 *Gramatica Lingue Grece, de Nunyes*, 169. *Gramatica Greca, a Pedro Joanne Nunnesio*, 174. *Retolica Nunesii*, 31 *Tabula Nunesii in suam Retholicam*, 46. *Alia tabula eiusdem*, 47.

O

- OVIDI, 87, 88 *De arte amandi*, 89, *En coment.* 90, 91. *Epístolas en italià*, 57 *Las Transformaciones*, 187.

P

PALMIRENO, Llorenç *Laurenti Palmireni, De vera et facili Ciceronis imitatione*, 69. *Latino repente de Palmireno*, 66. *Secunda parte de Latino repente de Palmireno*, 68.

PANTALEÓ, *Pantaleonis. De ratione quantitatis sillabarie*, 130.

PARDO, Jeroni. *Medulla dialectices*, 214.

PAREDE, Pere Pau, *Petri Pauli Parede, Scolia, in Michaelis Joannis Pascali, in Metodum curandi*, 207.

PASCAL, Miquel Joan. Vegeu: PAREDE, Pere Pau.

PERATICIS TOMISTI, in *Aristotelis*, 218.

PICOLO MENEI. Alexandre, *Elexandri Picolomenei de esfera*, 258.

PLUTARC, *Lutarco, en full*, 234. No fa constar si és en grec o traducció CASAS HOMS, *Biblioteca*, p. 112.

POLIDOR VIRGILI, D'URBINO. *Polidori Virgili, De inventaribus rerum*, 249. Llibre que va refer en vers JUAN DE LA CUEVA. Vegeu: CASAS HOMS, J. M. *Biblioteca*, p. 113.

PONTANO, Giovanni. *Pontanus. De Fortitudine*, 182.

PRISCIÀ, *Observacions de Priscià en las Epistolas de Ciceró*, 10. *Prasiani Gramatica*, 152.

PRUDENCI. Aureli Prudenci, *Aureli Prudentii Clementis viri consularis, cum comento Antonii Nebrisensis*, 49.

Q

QUINTILIÀ (?) *Institutiones oratorie Quintiliani*, 39 *Quintiani poete sillabarum quantitate*, 48.

R

RAVISI, Joan. *Joannis Ravisii. Epitatorum*, 79.

REPEO, Simon. *Preceptiones de Verborum et rerum copia Simone de Repeo*, 135.

RIU, Francesc. *Tirosinium Artis Gramatice a Francisco Riu*, 140.

ROCA, Antic. *Prelectiones Antique Roquani*, 217.

S

SACRO BOSCO, Joan, *Sfera Joannis de Sacro Bosco*, 261, 262, 263. Vegeu: CAVI, Cristòfor.

SADURNI (?), *Gramatica Saturni*, 163.

SAMOSATA, Lluçia de. *Lusià, en grech*, 172.

SAMPER, Andreu. *Metodus Oratorie Andree Sanperii*, 36 *Prima gramatice institutio Andree Samperii*, 149. Altre libre del mateix 150.

SANENSIS. Francisc Patrici. *Francisci Patrici Sanensis de regno et regis institutione*, 239.

SANNAZARO. Jaume. *Jacobi Santnesari opera*, 77. *Opera Sennasari*, 103.

SELMA, Jaume. *Methodus declinandi a Jacobo Selma*, 160.

SENECA. *Tregedia de Sèneca*, 95 *Tregedia Senece, en coment*, 97.

SERVI, Honorat. *Comentaris de Servio Honorati Cramàtich en las Eneydas de Virgili*, 56.

Sintaxis de Medicina, 197.

SOSIPATER. *Gramatricha Socipeati*, 112.

SATADI, Joan. *Efemerides Joannes Stadii*, 268.

STOFLARINI, Joan. Vegeu: ESTOFLARINI, Joan.

STOR, Antoni Joan. *Etimologia Gramatice Latine per Antonium Joannem Storem*, 48.

STRABEL. *Gramaticha Strabei*, 139.

Strolabii declinatio, 254.

SUSANBROTO, Joan. *Epithome Troporum a Joannem Susambroto*, 142, *Gramatice Institutio, per Joannem Susanbrotum*, 156.

T

TALEI, Odomar. *Retolica Audimari Talei*, 37.

TERENCI, *Terensi in lingua latina*, 141 *Terenci, scrit de mà*, 85. *Terensi, en octau*, 81, *Terenci, en setzè*, 82, 83. *Terenci, en octau, llatí y castelà*, 84. *Terenci, en coment*, 86. *Terenci, en llatí y atelià*, 59.

TERENCIA, MAURUS. *De literis sillebis*, 164. *Tesaurus lingue latine*, 190. *Tesaurus puerilis*, 124.

TOLETUS. *Toletus in libros de anima*, 221 *Toletus super Logicam*, 228.

TOMAS DE AQUINO, Sant. *Comentari sancti Thome*, 76. *Divus Thomas de Equino, in Metafisicam Aristotelis*, 230.

TORRELA Joan. *Sintacsis a Joanne Torrella*, 143.

TORTELLI, Joan. *Joannis Tortellii, Hortographia*, 114. Aquesta ortografia, veritable diccionari, com totes les ortografies del temps, obtingué molta divulgació i autoritat. CASAS HOMS, *Biblioteca* p. 115.

U

URBA. *Gramatica Urbani*, 167.

V

VALENTÍ, ABAT; *Contio de Die Natale Domini, auctore Albate Valentino*, 45. *Oratio de Beato Luca auctore abbate Valentino*, 42. *Oratio in laudem ejusdem Abbati Velanti*, 43.

VALERI MÀXIM. *Valerio Maxi*, 235.

VALLA Llorenç. *Abraviasiones Elegantiarum Laurentii de Valle*, 119. *Elegancias de Llorens de Valla*, 30. L'humanista que més predicament adquirí. CASAS HOMS. *Biblioteca - p. 113. Elegansie Laurenti Vallensis*, 121. *Llorens Valle de lingua latina*, 63.

VALLERIOLA, Francesc. *Comentari in Galeni libros a Francisco Valleriola*, 201.

VALLES, Francesc. *Controversiarum Francisci Vallesii*, 199.

VASSEO, Lluís. *Metonomia de Luis Vasseo*, 210.

VERINI, Miquel. *Michaelis Verini, de moribus puerorum*, 78.

VERSORI, Joan. *Joannis Versoris, in Aristotelis libros*, 215.

VICTORI, Pere. *Petri Victorii, Explicaciones in Ciceronem*, 18.

VIDE (?) *Marc Jeroni, Marsii Heronymi Vide, Opera*, 108.

VIRGILI. *Aneidos de Virgili*, 183. *Bucólicas de Virgili*, 183. *Dotze llibres de la Eneida de Virgili, en castellà*, 50. *Eglogas de Virgili, en castellà*, 51. *Opera Virgiliana*, 55. *Teraurus rerum et verborum Virgili*, 52. Vegeu: HONORAT SERVI I LAMBERT HORTENSI MONFORTI.

Y

YATROS, Alexandre. *Patrica Elexandre Yatros*, 259.

Inventari dels béns d'Elfa, vídua d'Antoni Jolís.

Finalment, cal dir, que en l'apèndix documental que transcribim a continuació de les presents notes, s'hi troba inclòs l'inventari de la heretat, i dels béns relictos de Elfa, la vídua d'Antoni Jolís, formalitzat a instància de Francesc Aguilera i Joan Vilar, els mateixos marmessors testamentaris del seu difunt marit.

En la citada relació inventariada estan inclosos els béns trobats en la casa que fou residència de la referida dama, que en altre temps fou pròpia del seu difunt marit, situada en el carrer d'en Bertralans, la qual comptava amb les següents dependències: sala, *cambrà que trau finestra a un cel ubert*, i porxo.

A més, es descriuen altres finques, que foren propietat d'Antoni Jolís, les quals trobem registrades amb aquestes paraules:

Una casa ab un portal obrint en lo carrer de Santa Anna, ab sa botiga que trau porta ab un carreró que no passa, al costat de dita casa.

dos altrás casas, dins lo dit carreró, la una, al costat de l'altra.

tres cases situadas al carrer d'en Bartralans, las quals casas eren del quondam Antoni Jolis.

De les citades finques, s'en conservaven dos plecs de títols, de propietat de les mateixes, els quals estan inclosos en l'esmentat inventari (doc. 4).

† JOSEP-MARIA MADURELL I MARIMON

APÈNDIX DOCUMENTAL

DOC. 1

Barcelona, 21 abril 1588.

Carta de pagament atorgada per Antoni Jolis, batxiller en Arts, professor de Gimnàs, de Barcelona, a favor del mestre de Cases Baudili de Gana, de 3 lliures i 4 sous de moneda barcelonina, import de la construcció d'una paret comuna a les seves cases pròpies.

Die jovis .XXI. mensis aprilis M.D.L.XXX.VIII.

Apocha facta et firmata per honorabilem Antonium Jolis, artium bachelorem ac professorem in Gimansio huius civitatis, Baudilio Gana, Confectori domorum, vici dicte civitatis, de tribus libris et quatuor solidis monete Barcinone, habitis numerando, in notarii et testium infrascriptorum. Et sunt insolutum consimilis per dictum Gana solvendarum pro expensis factis in pariete comuni domorum dictorum Jolis et Gana, sitis in presenti civitate in vico sive carrerono transitum non habente, ad quam habetur ingressus per vicum de Sancta Anna, quequidem paries fuit de novo constructa et est versus occidentem. Et ideo renunciando etc.

Testes sunt: Petrus Carbonell et Mathie Vidal, scriptores Barcinone.

A.H.P.B. (= Arxiu Històric de Protocols de Barcelona), Joan Pareja, lli-gall 2, Manual any 1588.

DOC. 2

Barcelona, 23 desembre 1600.

Testament d'Antoni Jolis, batxiller en Arts y Catedràtic de Gramàtica de l'Universitat de Barcelona.

Die sabbati .XXIII. mensis decembris anno a Nativitate Domini .M.D.
En nom de Nostre Senyor Déu Jesuchrist sie. Amén.

Jo Antoni Jolis, batxiller en arts y cathedràtic de Gramàtica en la Universitat de Barcelona, ciutadà de dita ciutat, fill lliçit y natural de Pheliu Jolis, pagès, de la parròchia de Sant Vicens de Torelló, bisbat de Vic, defunt, y de Margarida, de aquell muller, vivent, encara que estigue detingut de malaltia corporal, de la qual tem morir, estant, emperò, en mon bon

seny, sana y íntegra memòria y firma loquela, volent disposar de mos béns temporals, fas y orden mon darrer testament y darrera voluntat mia en la manera següent.

Primerament, elegesc marmessors y de aquest meu darrer testament executors, los Reverents mossèn Francesc Aguilera, prevere y rector de la sglésia parrochial de Sant Jaume, de la present ciutat, y mossèn Joan Vilar, també prevere y vicari de la sglésia parrochial de Nostra Senyora del Pi, de la mateixa ciutat, e la senyora Elfa Jolis, muller mia charíssima, als quals y a la major y menor part y a quiscú d'ells *insolidum*, en absència, o, deffecte de algó, o, alguns d'ells, don pleníssima facultat de complir y executar aquest meu testament y darrera voluntat mia, segons devall trobaran scrit y ordenat.

Vull y orden, que tots los deutes que lo die de la mia mort deuré, y les injúries, a restitució de les quals jo seré tingut y obligat, sie tot restituit, satisfet y pagat de mos béns, breument, simple, summarie y de pla, segons que millor provar-se poran, per testimonis, cartes, o altres ligitimas proves, la sola veritat del fet atesa.

Elegesc la sepultura al cors meu faedora en la sglésia de Santa Anna, de la present Ciutat, en lo vas dit de Sant Joan, o en altre vas de dita sglésia, en lo qual los senyors Prior y Canonges de dit monestir me volran fer charitat de acullir, la qual sepultura y obsequies de aquella, vull sien fetes a coneguda de dits senyors marmessors meus.

Prenc-me de mos béns, per la ànima mia y dita sepultura, misses de terç die y cap d'any, tot allò que apareixerà a dits senyors marmessors meus.

Vull emperò, que per salut y repòs de la ànima mia, me sien dites y celebrades sinc misses, en lo altar de Sant Joan, construit en la dita sglésia de Sant Jaume.

E encàrrec, també, a dits senyors marmessors meus, me fassen dir y celebrar, per salut y repòs de la dita ànima mia, en los altars privilegiats que'ls apparrà, les misses, que a ells los apparrà.

Al dit mossèn Francesc Aguilera, marmessor meu, deix y llege per bon amor, lo *Calapi que jo tinch de set llengües*.

E vull, que encontinent mon òbit seguit, per dits senyors marmessors, sien presos tots y sengles libres y papés de qualsevol facultat que sien, que jo al die de mon òbit tindrè, exceptat, emperò, lo dit *Calapi*, del qual de sobre he fet legat a dit mossèn Aguilera, y aquells venen en lo encant públic al més donant, y los preus que'n procehiran, reban àpochas, albarans, e, altres cauthelas ne fassen y fermen, e aquells metan y convertescan en celebració de les misses, anniversaris, almoynas y altres pios suffragis, que a ells apparrà ser més saludables per la ànima mia y de altres a qui jo seré tingut y obligat.

A dita Margarida Jolis, mare mia, en senyal de amor li tinch y per tots drets que en mos béns li porien competir per qualsevol causes y raons, deix y llege sinc liures moneda barcelonesa.

Tots los altres, emperò, béns meus, mobles e immobles, drets, veus, noms, forces y actions mies, qualsevol y ahont se vulla que sien, y que a mi pertanyen y pertanyeran, ara, o, en lo sdevenidor, per qualsevol títols o, causes, deix y atorch, a dita senyora Elfa Jolis, charíssima muller mia, de vida sua natural y no més avant, e no tornant a casar, instituint aquella a mi hereva universal de vida sua natural y no tornant a casar.

Emperò si la dita muller mia a mi hereva no serà, porque no volrà, o, no

poerà, o a mi hereva serà, emperò, tornarà a casar, o, no casarà, sinó que moria, quant que quant, en dits casos y quiscú de aquells, substituese a d'aquella y a mi hereva universal, instituesc Nostre Senyor Déu y la ànima mia y las pias cosas baix scrites.

Volent y ordenant, que los dits senyors marmessors meus, o, o los que les hores se trobaran vius, en dits casos y quiscú de aquells, prenguen a ses mans, al benefici de inventari, tots mos béns, mobles e immobles, e altres qualsevol.

Y los que en diners comptants no consistiran, venen en lo encant públic al més donant, a qui y per los preus que'ls aparegue.

Los compradors en possessió corporal, o, quasi, posen los drets y actions dels béns venuts, cedesquen de evicció ésser tinguts, prometen y per dita evicció los restants béns de ma heretat obliguen, los preus que'n procehiran, demanen y reban àpochas y altres cauthelas ne fassen y firmen.

E dels dits preus o dels diners comptants, si alguns en ma heretat, les hores, se trobaren, pagats primer los gastos se offeriran, ne fassen duas iguals parts, la una de les quals, meten, posen y convertesquen en celebratio de les misses, anniversaris, almoynes y altres pios suffragis, que per salut y repòs de la ànima mia, y de dits pare y mare e muller y benefactors meus ésser més saludables, dexant-ho tot a llur bona coneguda.

La restant, emperò meytat, eroguen y donen en adutori de casament de totes les fadrines donselles, que les hores se trobaran ésser exides, o procehides de la casa del dit quondam Pheliu Jolis, mon pare, distribuint y dividint dita restant part, entre ellas igualment, donant-ne tant a una com a altra.

E si per ventura les hores no s'i trobaven fadrines, algunas donselles procehides de la casa de dit mon pare, en dit cars, vull y orden, que los dits senyors marmessors meus distribuescan dita restant part, en misses aniversaris, almoynes y altres pios suffragis per salut y repòs de la ànima mia y altres sus dits, conforme dalt se diu, donant y cometent-los per çó, totes mes veus y forces, ab plena e indificent potestat, y ab líbera y general administratió.

E declarant ma voluntat y intensió acerca dita subtitició feta en favor de la ànima mia, vull que si dita senyora muller mia tornava a casar, en lo qual cars dita substitució tindrà lloc, que en aqueix cars, dita senyora muller mia, de vida sua natural, y no més avant, tingue y possehesca per dret y títol de llegat, que ara per les hores, en dit cars, li fas, una de les cases que jo tinch en la present Ciutat, çó és, que a ella mes ben vist li serà.

Seguit, emperò, son òbit, encontinent, per los dits restants senyors marmessors meus, dita casa sia venuda ab la forma susdita y lo preu distribuït en les coses per mi dalt ordenades, si y de la forma y manera que dalt se conté.

Aquesta és la mia darrera voluntat, la qual vull, que seguida la mia mort, valega y valer pugue per dret de testament.

E si per ventura no valdrà, o, valer no porà, per dret de testament, vull que valega per dret de cidicil, o, testament nuncupatiu, o, de altra qualsevol spècie de última voluntat, que millor de dret valer porà y tenir.

De la qual mia darrera voluntat, vull que sien fets y lliurats per lo notari devall scrit, seguida la mia mort, tants originals testaments y tresllats de clàusules, quants ne seran demanats per los de qui serà interès.

Fet y firmat fonch aquest meu testament, en Barcelona, a vint y tres dies del mes de desembre any de la Nativitat de Nostre Senyor mil sis cents.

Se+nyal de mi Antoni Jolis, testador, desús dit, que aquest testament, lo qual es la mia darrera e última voluntat, lloe e ferm.

Testimonis cridats y pregats a la firma de aquest meu testament, son: lo magnífic Francesc Aravig, doctor en medicina y Valentí Figueres, algutzir real ex ordinari, ciutedans de Barcelona.

A.H.P.B. Antoni Roure, lligall 13 *Primer llibre de testaments*, anys 1593-1607.

DOC. 3

18 gener - 17 febrer 1601.

Inventari dels béns d'Antoni Jolis, batxiller en Arts de Barcelona.

“Die jovis XVIII, mensis jannuari anno a Nativitate Domini M.D.C.I.

Inventarium hereditatis et bonorum discreto Antonii Jolis, quondam artium buechauleri (?), civis Barcinone, factum ad instantiam domine Elfe Jolis, eius uxoris relicte, et heredis illius vitalis, de que herentia constat eius ultimo testamento recepto, apud notarium infrascriptu, die etc. ad gaudendum etc. et ne bona etc.

(1) Primo, un libre de full intitulat *Marcus Tullius Ciceronis De horatore ad Quintum fratrem*.

(2) Item, un altre libre de full de les *Epístoles de Ciceró*, ab coment.

(3) Item, altre libre de full de la forma menor, *De Officis* y altres obres de *Ciceró*, ab coment, ab cubertas de cuyr.

(4) Item, un libre de quart, intitulat *In topicha Ciceronis*, Ab coment.

(5) Item, un libret sens cubertas, intitulat *Oratio Ciceronis pro lege Manilia*.

(6) Item, un libre de quart, ab cubertas de fusta, de *Epístolas de Ciceró*.

(7) Item, uns *Epítetos de Ciceró*, fets per *Nunyes*, de octau.

(8) Item, uns *Comentaris de Amarbachi, sobre los tres libres de Ciceró*, en octau.

(9) Item, unes *Emendations de Hieronym Ferrer a Pau Manuci, en les Philipichas de Ciceró*, en octau.

(10) Item, les *Observacions de Priscià en las Epístolas de Ciceró*, en octau.

(11) Item, las *Sentèntias de Ciceró*, en setsé.

(12) Item, *Comentaris de Aldo Manusio en los Officis de Ciceró*, en octau.

(13) Item, *Comentarios de Paulo Manusio en las Epístolas familiars de Ciceró*, en octau.

(14) Item, *Frases de Aldo Manusio*, en octau.

(15) Item, altres *frases de Aldo Manusio*, en octau.

(16) Item, los *Officis de Ciceró*, en octau.

(17) Item, les *Epístoles familiars de Ciceró*, en castelà.

(18) Item, un libre en octau, intitulat *Petri Victori Explicationes in Ciceronis*.

(19) Item, les *Epístoles de Ciceró ad Aticum*, en octau.

(20) Item, altre libre en octau, intitulat *Marcus Tullius Ciceronis, de Philosophia, pars prima*.

(21) Item, altre libre en octau de *Philosophia, pars secunda*, del mateix [Marcus Tullius Ciceronis].

(22) Item, altre libre dels *Officis de Ciceró*, en octau.

- (23) Item, altre libre intitulat *Marcus Tullius Ciceronis Opera*, en octau.
- (24) Item, tres llibres o volumens, en octau, de les *Epístoles de Ciceró*.
- (25) Item, unes *Epístoles de Ciceró familiars*, velles ab cubertes de cartó, de setsè, latí y francès.
- (26) Item, altre libre de les *Epístolas de Ciceró*.
- (27) Item, un altre libret vell intitulat *Cató. De preceptis vite*.
- (28) Item, un libre de full intitulat *Tesaurus Ciceronis*.
- (29) Item, altre libre de *Epístolas familiars y art de scriura aquellas Francisci Nigri*.
- (30) Item, altre libre de full de *Elegàncias de Lorens de Valla*.
- (31) Item, *Retòlica Nunesii* y en octau.
- (32) Item, *Elegantie Augustini Dati*, en octau.
- (33) Item, *Fabule Esophi*, en latí y en castelà, en octau.
- (34) Item, *Orationes Mureti*, en octau.
- (35) Item, *Fabule Esophi*, en setsè.
- (36) Item, *Methodus Oratoria Endree Sanperii*, en octau.
- (37) Item, *Retolica Audomari Talei*, en octau.
- (38) Item, *Institutiones Oratorie Mathei Bosuli*, en octau.
- (39) Item, *Institutiones Oratorie Quintiliani*, en octau.
- (40) Item, *Progismasnita Abtoni*, en octau.
- (41) Item, altres [*Progismasnita Abtoni*] del mateix.
- (42) Item, *Oratio de Beato Luca auctore Abbate Valentino*.
- (43) Item, *Oratio in laudem Divi Luce Ludovicii Blancii*.
- (44) Item, alia *Oratio in laudem ejusdem dicti Abbate Velanti*.
- (45) Item, *Contio de Die Natali Domini Auctore Abbate Valentino*.
- (46) Item, *Tabule Nunesii in suam Retholicam*.
- (47) Item, alia *Tabule ejusdem [Nunesii]*.
- (48) Item, *Etimologia Gramatice Latine, per Antonium Joannem Storem*.
- (49) Item, un libre intitulat *Aurelii Prudentii Clementis viri consularis, cum comento Antonii Nebricensis*.
- (50) Item, los dotze llibres de la *Eneida de Virgili*, en castelà y setzé.
- (51) Item, *Eglogas de Virgili*, en castelà y en octau.
- (52) Item, *Tesaurus rerum et verborum Virgili*, en octau.
- (53) Item, *Virgilii opera*, en setzé, a manera de Horas.
- (54) Item, *Lamberti Hortensii Monforti, Eneationes in duodecim libros Virgilii*, en full.
- (55) Item, *Opera Virgiliana*, en full.
- (56) Item, *Comentaris de Servio Honorati Cramàtich en las Eneydas, de Vergili*, en full.
- (57) Item, *Las Epist[ol]as de Ovidi*, en atelià, en setsé.
- (58) Item, *Obras de Orasi*, en atelià y quart.
- (59) Item, *Terensi*, en latí y atelià, en quart.
- (60) Item, dos llibres de *Homero, ço és, las Elidias y Odicea* en latí y grech, en setsé.
- (61) *Arasma en coment*, octau y molt vell.
- (62) Item, *Gramàtica Clenardi*, en octau.
- (63) Item, *Lorens Valle, de lingua letina*, en full.
- (64) Item, *Scolia Pauli Manusi*, en octau.
- (65) Item, *Comentari de Pauli Manusi en las Epístolas familiars de Ciceró*, en octau.

- (66) Item, *Letino repente de Palmireno*, en octau.
- (67) Item, *Campi, Eloquentia*, en octau.
- (68) Item, *Secunda parte de Llatino de repente de Palmireno*, en octau.
- (69) Item, *Laurentii Palmireni. De Vera et facili Ciceronis inimitatione*, en octau.
- (70) Item, *Adagia Arasmi Rothedonami*, en octau.
- (71) Item, *Perafrasis dicti Arasmi*, en octau.
- (72) Item, altre *Parafrasis del mateix [Arasmi]* en octau.
- (73) Item, *Comentaria de duplici copia verborum dicti Arasmi*, en octau.
- (74) Item, *Libellus de constructione dicti Arasmi*, en octau.
- (75) Item, *Perafrasis dicti Arasmi*, en octau.
- (76) Item, *Comentari sancti Thome*, en full petit.
- (77) Item, *Jacobi Santnesari Opera*, en octau.
- (78) Item, *Michaelis Verini de moribus puerorum*, en octau.
- (79) Item, *Joannis Ravissi Epitatorum*, en quart.
- (80) Item, *Dialagus Michaelis Farrarii*, en octau.
- (81) Item, *Terensi*, en octau.
- (82) Item, *Terensi*, en setzé.
- (83) Item, altre [*Terenci*], també en setzé.
- (84) Item, altre *Terenci*, en octau, latí y castelà.
- (85) Item, altre *Terenci*, escrit de mà.
- (86) Item, altre *Terenci*, en coment.
- (87) Item, *Ovidi*, en octau.
- (88) Item, altre *Ovidi*, en octau.
- (89) Item, altre *Ovidi, De arte amandi*, en octau.
- (90) Item, altre *Ovidi*, en coment, y de full.
- (91) Item, altre *Ovidi*, en coment. en full petit.
- (92) Item, *Jovanal*, en full petit.
- (93) Item, *Boesio de Consolatione, ab coment.* de full petit.
- (94) Item, *Juvanale*, en octau.
- (95) Item, *Tregèdia de Séneca*.
- (96) Item, *Marsialis Epigramaton*, en setsé.
- (97) Item, *Tregedia Senece*, en coment.
- (98) Item, *Cesero Esquiligero*, en full.
- (99) Item, *Vincentii Madii in Aristotelem*, en full.
- (100) Item, *Orasi*, en full.
- (101) Item, *Orasi*, en coment, sense principi, de full.
- (102) Item, *Marsial*, en octau.
- (103) Item, *Opera Sennasari*, en octau.
- (104) Item, *Bucòlica Baptista Mantuani*, en octau.
- (105) Item, altre *Bucòlica del mateix [Baptista Mantuani]*, en octau.
- (106) Item, *Orasi*, en octau.
- (107) Item, *Ausias March*, en català.
- (108) Item, *Marsii Hieronymi Vide Opera* en setzé.
- (109) Item, *Orasi* en setzé. Die lune .XXII. dictorum mensis et anni. [22 gener 1601].
- (110) Primo, un *Antoni*, en coment. de full.
- (111) Item, un libre de full, intitulat *Nastoris Dionisii Novariensis, ordinis minorum*.
- (112) Item, *Gramaticha Socipeati*, de full.

- (113) Item, *Catholicon fratris Joannes Genuensis*, de full.
- (114) Item, *Joannis Tortellii, Horthographia*, en full.
- (115) Item, *Juniani May, de priscorum proprietate verborum*, de full, sens cubertes.
- (116) Item, *Curii Lansiloti de Literature*, en full.
- (117) Item, *Vucabolarium Antonii Nebricensis*, en full.
- (118) Item, *Dicsionarium historicum ac poeticum*, de full petit.
- (119) Item, *Abraviasiones Elegantiarum Laurentii de Valle*, ab cubertas de fusta.
- (120) Item, *Gramaticha Antonii Nebricensis*, de quart.
- (121) Item, *Elegansie Laurentii Vallensis*, de quart.
- (122) Item, *Prima puerorum Institutio a Francisco Clusa*.
- (123) Item, un libre de octau, scrit de mà a manera de adiunets.
- (124) Item, *Tesaurus puerilis*, en octau.
- (125) Item, un libre intitulat *Libro apologético que defende la buena y dota pronunciaci3n que guardaron los antigos*, en octau.
- (126) Item, *Godescalsi de particulis lingue latine*, en octau.
- (127) Item, *Joannis Malare in Sintacsin*, en octau.
- (128) Item, *Erasma* ab coment, sense principi.
- (129) Item, *Cató*, en octau.
- (130) Item, *Panteleonis, de ratione quantitates sillabarie*, en setsé.
- (131) Item, *Dicsionaire conloqui*, en quatres lengües.
- (132) Item, *de figuris gramaticis et retholicis a Jacobo Philippo Gilberto*, en octau.
- (133) Item, *Antoni de Na[b]rice*, en octau.
- (134) Item, un libret en octau, scrit de mà, de *Epistolarum preceptionibus*.
- (135) Item, *Preceptiones de verborum et rerum copia a Simone de Repeo*, en octau.
- (136) Item, *Donati Methodus*, en octau.
- (137) Item, un libre, en atilià, sense principi, tracta de *Gramaticha*.
- (138) Item, *de figuris Sententiarum et Verborum*, en octau.
- (139) Item, *Gramaticha Strabei*, en octau.
- (140) Item, *Tirosinium Artis Gramatice a Francisco Riu*, en octau.
- (141) Item, *Terensii, de lingua latina*, en octau.
- (142) Item, *Epithome Troporum a Joanne Susanbroto*, en octau.
- (143) Item, *Sintacsis a Joanne Torrella*, en octau.
- (144) Item, *Tabula summaria de tota la art coniugati3n, per Hieronymum Borgues*, en octau.
- (145) Item, *Joannis Despau, de Figuris*, en octau.
- (146) Item, *Sivilitate morum puerilium*, en octau.
- (147) Item, un *Arasma*, en coment, de octau.
- (148) Item, *Quintiani poete, de sillabarum quantitate*, en quart.
- (149) Item, *Prima Gramatice Institutio Andre Sanperii*, en octau.
- (150) Item, altre libre del mateix [Andre Sanperi], en octau.
- (151) Item, *Modi Loquendi latino et hispano sermone a Pedro Mederiga*, en octau.
- (152) Item, *Prasiani Gramatici*, en quart.
- (153) Item, *Gramatica Joannis Despauteris*, en quart.
- (154) Item, *Elegansiole, Augustin Dati*, en quart.

- (155) Item, *Adrianus de sermone latino*, en octau.
- (156) Item, *Gramaticae Institutio per Joannem Susanbrotum*.
- (157) Item, *Comentaris in quartum Antonii Nebricensis, a Francisco Beltrano*, en octau.
- (158) Item, *Connubium adverbiorum*, en octau.
- (159) Item, *de genere et declinatione nominum a Jacobo Philippo Gilberto*, en octau.
- (160) Item, *Metodus declinandi a Jacobo Selma*, en octau.
- (161) Item, *Tabula Joannis Murmelli*, en octau.
- (162) Item, *Bellum Gramaticum*, en octau.
- (163) Item, *Gramatica Saturni*, en octau.
- (164) Item, *Terensiani Mauri de literis sillebis*, en quart.
- (165) Item, *Isoquetris*, en grec y en octau.
- (166) Item, *Institutiones in Grecam linguam*, en quart.
- (167) Item, *Gramatica Hurbani*, en quart.
- (168) Item, *Aqursio*, latí y grech, ab cubertas de fusta, de quart.
- (169) Item, *Gramastie lingue Grece, de Nunyas*, en octau, sens cubertas.
- (170) Item, *Grecarum Institutionum Compendium a Michaelo Hieronimo Ledesma*, en octau.
- (171) Item, *Aristófenes*, en grec y en quart.
- (172) Item, *Lusià*, en grech y en quart.
- (173) Item, *Institutiones in linguam grecam per Nicholaum Cheonardum*.
- (174) Item, *Gramatica Greca a Petro Joanne Nunnesio*.
- (175) Item, *Alfabetum abraycum*.
- (176) Item, *Auripidis Medea*, en grec.
- (177) Item, *Auripidis*, en latí.
- (178) Item, del mateix [*Auripidis*].
- (179) Item, *Auripis*, en grech.
- (180) Item, *Hisidoro* en full.
- (181) Item, *Moralia Hieronymi*, en full.
- (182) Item, *Pontanus de Fortitudine*, en full.
- (183) Item, *Los Aneidos de Virgili*, en full.
- (184) Item, *las Bucòlicas de Virgili*, en full.
- (185) Item, *Copia sive ratio acsentuum*, en octau.
- (186) Item, *Las Transformations del poeta Ovidi*, en full.
- (187) Item, *Lamberti, in duodecim libros Virgili*, de full.
- (188) Item, *Lecsicon greco latinum*, en full.
- (189) Item, *Cornucopia lingue Latine* de full.
- (190) Item, *Tasaurus lingue latine*, dos libres de full, ab cubertas de quertró.
- (191) Item, *un libre de Medecina*, en octau, sense principi.
- (192) Item, un *Misal*.
- (193) Item, un *Braviari vell*.
- (194) Item, altre *Braviari*.
- (195) Item, *Gramatica Joannis Sesari*.
- (196) Item, *de genere et declinatione nominum et aliis rebus*, en octau.
- (197) Item, *Sinctacsis Medicine*, en cubertas de quertró, en full.
- (198) Item, un *libre de Matumia*, en full.
- (199) Item, *Controversiarum Francisci Vallesi*, en full.
- (200) Item, *Diosquorides*, en full.

- (201) Item, *Comentarii in Galeni libros a Francisco Velleriola*, en cubertas de quertró.
- (202) Item, *Bartholomeus Archicus (?) de proprietate verborum* en full.
- (203) Item, *Inquerilion ad verborum copiam*.
- (204) Item, *Gramatica Joannis Despauterii*.
- (205) Item, *Gramatica Alveri*, en octau.
- (206) Item, *un libra de Gramática*, sense principi, en octau.
- (207) Item, *Petri Pauli Parede Scolia in Michaelis Joannis Pascali in Metodum curandi*.
- (208) Item, *Avisos de sanidat*, en octau.
- (209) Item, *Metodus cognosendi histirpandi quam exeresentes in vessise collo*, en octau.
- (210) Item, *Metonimia de Luis Vasseo*.
- (211) Item, *un libra de Matomia*, sense principi, en quart.
- (212) Item, *de febriumi putidrarum curationum Francisci Aguilar*.
- (213) Item, *deu tomos de Galeno*, en setsé.
- (214) Item, *Medulla dialetices Hieronymi Pardo*, en full, ab cuberta de cuyro negra.
- (215) Item, *Joannis Versoris in Aristotilis libros*, en full petit.
- (216) Item, *Composiones Dialectice a Petro Monsone*.
- (217) Item, *Prelecciones Philosophie Antiqui Roquani*, en quart.
- (218) Item, *Peraficis Temistii in Aristotelem*, en quart.
- (219) Item, *Metifisica Eristotelis*, en octau.
- (220) Item, *Aristoles (?) Logicha*, en octau.
- (221) Item, *Compendium Philosophia Naturalis*, en octau.
- (222) Item, *Dialetice Considerationes*, en octau.
- (223) Item, *Phisica Aristotilis*, en octau.
- (224) Item, *Matafisica eiusdem [Aristotolis]*, en octau.
- (225) Item, *Aristotilis, De moribus*, en octau.
- (226) Item, *Phisica Aristotilis*, en octau.
- (227) Item, *les Obres de Aristòtil*, ab sis thomos, en setsé.
- (228) Item, *Toletus super Logicam*, en quart.
- (229) Item, *Toletus in libros de anima*, també en quart.
- (230) Item, *Divus Thomas de Equino, in Matifisicam Aristotelis*, de full.
- (231) Item, *Aristoteles ad Nicomacum*, en full.
- (232) Item, *Aristoteles Eticorum*, en full y cubertas de fusta.
- (233) Item, *Grisostomi Questiones super libros plusicorum*, en octau.
- (234) Item, *Lutarco*, en full.
- (235) Item, *Valerio Maxi*, en full y cubertas de quertó.
- (236) Item, *Fabule ex antiquis autoribus delecte*, en setsé.
- (237) Item, *Lusio Floro*, en octau.
- (238) Item, *Cornelius Nepos de viris inlustribus*, en octau.
- (239) Item, *Francisci Patricii Sanensis de regno et regis institutione*, en setsé.
- (240) Item, *Flavi Josephii Operum, thomus primus*, en setsé.
- (241) Item, *Història de la Xina*, en octau.
- (242) Item, *Fanestelle de magistratibus*, en setsé.
- (243) Item, *Història Troyana*, en full.
- (244) Item, *un libre scrit de mà*, sense principi, ab cuberta de cartó.
- (245) Item, *Historia Troianorum*, escrita de mà, en full.

- (246) Item, *Cronicon Ausei*, de quart.
 (247) Item, *Bartholomei Fassil, de origine belli inter Gallos et Britanos*, scrit de mà, ab cubertas de fusta.
 (248) Item, *Cratensis de Historia Belli Troiani*, en setsé.
 (249) Item, *Polidori Vargili, de inventoribus rerum*.
 (250) Item, *Lusio Floro*, en setsé.
 (251) Item, *Antonii Mansimelli*.
 (252) Item, *Jometria especolativa Thome Brevardini*, en full.
 (253) Item, *Elusidatio fabrice Joannis Estoflarini*, en full.
 (254) Item, *Strolabii declinatio*, en octau.
 (255) Item, *Jacahimi Forci, Lucubrationes*, en octau.
 (256) Item, *Luhari perpétuo*, en octau.
 (257) Item, *Eneratio Elamentorum Estrologia*.
 (258) Item, *Elexandri Picolomenei, de esfera*.
 (259) Item, *Pratica Elexandri Yatros*, en quart.
 (260) Item, *de ratione et usu dierum criticorum*, en quart.
 (261) Item, *Sfera Joannis de Sacro Bosco*, en octau.
 (262) Item, *alia Sfera dicti Sacro Bosco*, en octau.
 (263) Item, *alia Sfera dicti Sacro Bosco*, en octau.
 (264) Item, *Pomponi Mele de Situ Orbis*, en octau.
 (265) Item, *Dionisii Afri Orbis ambitus*, en octau.
 (266) Item, *Ephemerides sive Almanac perpetuum*, en quart.
 (267) Item, aliut *Almanac*, en quart.
 (268) Item, *Efemerides Joannis Stadii*, en quart.
 (269) Item, *Almanac Nova per Joannem Steoflerinun*, en quart.
 (270) Item, *Ephemeridum Joannes Steofleri*, en quart.
 (271) Item, *Euclidis Posteriores*, en octau.
 (272) Item, *Euclidis Elemantorum*, en octau.
 (273) Item, *Christofoli Cavii in Sferam Joannis de Sacro Bosco*, en quart.

Die sabbati .XXVII. dictorum mensis et anii [27 gener 1601].

En una cambra qui trau finestra en una axideta de dita casa, és lo següent.

Primo: un cofra de noguer de la forma major ab pany y clau, dins lo qual es lo següent:

Primo, tres parells de lansols, ço és, los quatre de canyam usats, los dos restants d'estopa de lí, usats.

Item, sis stovalas de stapa de canyam de mostra de pinyonet, usadas.

Item, un lit de ret de canyam molt clar a manera de hul de perdiu, ab lo sobre sell de drap de canyam ab sarells de fil blanch bo.

Item, dos dotsenas de torcabocas de staba (?) de la de mostra de pinyonet, entre bons y dolents.

Item, altre caxa de alba de monja, ab pany y clau dins lo qual es lo següent:

Primo, vuit camises, molt usades de homo, (molt usades) de lí.

Item, sis camises de dona, usades, de lí.

Item, mitja dotsena de axugamans de stapa de lí, usats.

Item, mitja dotsena de tovalolas de canyam, usades.

Item, un lit de camp, ab sos pilars, de noguer, bo.

Item, un lit camp ras de alba.
Item, una flasada vermella, ja usada.
Item, dos matalafs de lana sardesca, la hu bó y altro dolent.
Item, una caxeta dolenta de tenir lo pa.
Item, altra caseta de tenir la roba de vestir.
Item, una copa de aram.
Item, una cadira de fusta, ab lo seador d'espart.
Item, altre cadira baxa, ab lo seador de cuyro.
Item, tres cuxins, ab ses cuxineras de bri de canyem, guarnides de fusells.

En la sala de dita casa es lo següent:

Primo, sinc cadires molt dolentes.
Item, un cofra de la forma major de noguer, buit, sens pany y clau.
Item, una caldereta de aram.
Item, un fugó de aram.
Item, una taula de tisosa (?) molt usada.
Item, altre taula, ab capitells, de noguer.
Item, una arquila, ab lo parestatja que's te, de alba.
Item, dos parestatjas, de alba.
Item, dos botetas de mitja càrrega cada una.

Die veneris .XVII. mensis februarii anno a Nativitate Domini .MD.C.I.

Primo, tota aquella casa, la qual lo dit defunt, tenia y habità y aquella tenia y possehia en la present ciutat, en un carrer que no passa qui hix al carrer de Santa Anna.

Item, altra casa, situada en lo mateix carrer, al costat de la propdita.
Item, altra casa, en lo carrer d'en Bertrelans, de dita ciutat.
Item, altra casa, en lo dit carrer.
Item, altra casa, en lo dit carrer.
Item, altra casa, ab una botiga, en lo mateix carrer.
Les quals quatre casas prop dites, són contigues.
Item, altra casa en lo carrer de Santa Anna al cap del carrer que no pasa.
AHPB. Antoni Roure, llig. 18. Lib. invent. anys 1592-1621 ff. 24-255.

DOC. 4

15 març 1607.

Inventari dels béns relictos de Elfa, vidua d'Antoni Jolis

+

Die jovis .XV. mensis martii anno a Nativitate Domini M.DCVII.

Inventarium hereditatis et honorum que fuerunt Antoni Jolis, quondam artium baccalarii et cathedraticum Gramatice Universitate Barcinone, civis dicte civitatis, factum post obitum Elfe Jolis, quondam eius uxori et heredibus illius vitalis, qui post obitum dicte quondam uxore sue, heredes suis constituit Dominum Deum et animam suam, ad instantia reverendorum Francisci

Guilella, presbiteri et rectoris ecclesie parrochialis Sancti Jacobi Barchinone, et Joannis Vilar, presbiteris et vicarii ecclesie parrochialis Beate Marie de Pino Barchinone, munumissorum et executorum testamenti seu ultime voluntatis dicti quondam Antonii Jolis, quod fecit et firmavit Barchinone, apud notarium infrascriptum 23 desembris 1600, ad gaudendum est sue bona etc.

Noverint universii etc.

Et primo, attrobam dins la casa ahont dita Elfa Jolis, quondam habitava, la qual era del quondam Antoni Jolis, son marit, situada en lo carrer d'en Bertralans, es lo següent:

En la entrada:

Primo, una corriola de fusta, ab sa corda y galleda, ab gorniment de cadena en lo pou.

Item, duas botetas, ço és, la una de mitja càrrega y l'altre de barraló.

Item, una axeta de coure.

Item, un cofre de alba per tenir ferina, buyt ab...

Item, una taula de tisora vella.

Item, una pastera, ab posts y dos cedaços.

En la sala

Primo, sinch cadires comunes.

Item, una caxa petita per tenir lo pa, ab pany, sens clau.

Item, una sort de obra de terra.

Item, un fogó de aram.

Item, uns ferros de foch.

Item, dos llums.

En una cambra que trau finestra a un cel ubert.

Primo, una caxa ab pany y clau, y dins d'ella, es lo següent:

Primo, un bancam.

Item, un respall.

Item, una altra caxa de monja ab caxons y pany y clau, y dins d'ella, es lo següent:

Primo, tres coxineras.

Item, sinch axugamans.

Item, sis tovalloles de clau.

Item, un cofre, sens pany ni clau.

Item, dos dotsenas de tovalions, entre bons y dolents.

Item, un llit de ret guarnit de tela.

Item, dos devant de llits de ret.

Item, deu tovalas.

Item, sexanta capdels de fil de brí de cànem.

Item, una cadireta de corda.

Item, una vànova blancha.

Item, un coxí ab sa cosinera.

Item, un candelero de llautó.

En lo porxo.

Primo, una caldera ab dos ansas de aram.

Item, un llit de camp ab sos pilars de noguer.

- Item, dos llansols.
- Item, un devant de llit de ret.
- Item, un coxí gran ab sa cosinera.
- Item, dos coxins petits ab sas coxineras.
- Item, un peu de fusta de debanadora.
- Item, un ast de ferro.
- Item, un cull de scalfador, ab lo mànach.
- Item, una torradora de ferro.
- Item, una anlardadera de ferro.
- Item, una quonca de aram.
- Item, una sanala.
- Item, vuyt llansols.
- Item, una flasada vermella usada.
- Item, altra flasada viada, usada.
- Item, una vànova de pinyonet.
- Item, dos matalafs.
- Item, una coxina usada.
- Item, una casa ab un portal obrint en lo carrer de Sancta Anna, ab sa botiga, que trau porta ab un carreró que no passa al costat de dita casa.
- Item, dos altres casas dins lo dit carreró, la una al costat de l'altre.
- Item, tres casas situadas al carrer d'en Bratralans, les quals casas eran del quondam Antoni Jolis.
- Item, dos plechs de cartas, títols de les sobre ditas casas.
- Item, una culera de plata.
- Hec autem bona etc. Protestantas etc.
- Testes: Paulus Oliver, candalerius cere et Petrus Codina, giponerius, cives Barcinone, ac Josephus Masnovell, scriptor Barcinone.
- AHPB. Antoni Roure, lligall 10. man. inventaris, 1603-1615. ff. 578-579.

